

Cím: Hogyan szemeteljünk egy túrán?

Forrás: Zöld kalandra fel! <http://mek.oszk.hu/html/vgi/vkereses/ful.phtml?id=149>

Szöveg típusa: magyarázó-dokumentum

Szöveg olvashatósága: közepesen nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz

Javasolt felhasználás: 3–6. évfolyam.

Hogyan szemeteljünk egy túrán?

Leginkább sehogy!

1. A természetben az ember mindig vendég, tehát ehhez illően kell viselkednünk.
Csomagoljunk olyan élelmiszereket, amelyek „káros hulladék” nélkül fogyaszthatók:
 - májkrém helyett kolbászt, sajtot, szalámit,
 - melegítős konzerv helyett szendvicset,
 - kóla és dobozos, flakonos üdítő helyett teát, limonádét kulacsban,
 - banán helyett almát...
2. Csak olyan anyagot szabad eldobni, ami a természetben gyorsan hasznosul, lebomlik!
Az avarba, a bokrok alá szórva az almacsutka, kenyérdarabka, hús- és gyümölcsmaradék az ízeltlábúak, madarak, kisemlősök tápláléka lehet, az erdő élőlényei által lebomlik, hasznosul. Kivételt képeznek a lassan lebomló gyümölcsbőrök (narancs, mandarin, grapefruit...) és a banánbőr. Ezek ismeretlen táplálékok hazai állatainknak, nem fogyasztják el őket, így erdeinkben hulladékként maradnak meg.
3. Többnapos túrán, táborozáson mindig keletkezik olyan hulladék, amit nem dobhatunk el. A tábortűznél sok minden elégethető, például a papírszemét. Kerüljük azonban a műanyagok égetését, mert közben mérges gázok szabadulhatnak fel! A legtöbb gondot a fém (konzervdoboz, alufólia, üdítős és tartóstejdobozok), üveg és műanyag (üdítős flakonok, vajas doboz) hulladékok jelentik. Ezek nem égethetők, nem bomlanak le a táplálékláncban!
4. Szemetünket, ha kell hazáig vagy a legközelebbi településen lévő szemetgyűjtőig vigyünk magunkkal. Jól elásni ugyanis az állatok miatt nagyon nehéz, mert jó szaglásukkal megtalálják és kitúrják a földből az elrejtett hulladékot.

1. Milyen ételt ajánl az olvasmány melegítő konzerv helyett? Írd le!

1-es kód: Szendvicset.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Az 1-es számmal jelölt szövegrész elemének visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

2. Melyik NEM lebomló hulladék az alábbiak közül? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: alma

B: banán

C: sajt

D: szalámi

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 2-es számmal jelölt szövegrész elemének visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

3. Hányadik bekezdésben olvashatsz arról, hogy mit kell tenni azzal a hulladékkal, amit nem szabad elégetni vagy a bokrok alá szórni? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Az 1. bekezdésben.

B: A 2. bekezdésben.

C: A 3. bekezdésben.

D: A 4. bekezdésben.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 4-es számmal jelölt szövegrész elemeinek áttekintése, az ott nem szereplő elem megtalálása, a bekezdés megnevezése. Nehézség: könnyű.

4. Melyik bekezdésben olvashatsz arról pontosan, hogy mit szabad a természetben eldobni? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Az 1. bekezdésben.

B: A 2. bekezdésben.

C: A 3. bekezdésben.

D: A 4. bekezdésben.

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A szöveg áttekintése, a helyes bekezdés megnevezése.

Nehézség: könnyű.

5. Melyik kérdésre kapunk választ az 1-es számmal jelölt bekezdésből? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A: Hogyan szemeteljünk?

B: Milyen ételeket vigyünk magunkkal?

C: Mit nevezünk szemétnak?

D: Mit szabad elégetnünk?

1-es kód: B

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. A 4-as számmal jelölt szövegrész elemeinek áttekintése, az ott nem szereplő elem megtalálása, a bekezdés megnevezése.

Nehézség: könnyű.

6. Miért fontos, hogy kulacsban vigyük magunkkal az innivalónkat?

1-es kód: A tanuló felismeri az 1-es részben olvasottak jelentőségét. Például:

- Mert a kulacsot úgysem dobjuk el.
- Mert a flakont esetleg eldobnánk.
- Mert a kólásdobozzal csak szemetelünk.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: következtetés. A kulacs maradandóságának szembeállítása a flakon és az üdítőitalok dobozainak eldobhatóságával.

Nehézség: közepesen nehéz.

7. Melyik lenne még jó cím ehhez az olvasmányhoz? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: Mit igyak túrázáskor?
- B: Mivel lehet etetni a vadon élő állatokat?
- C: Az erdei tűzrakás szabályai
- D: Óvjuk a természetet!

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: összegzés. A tartalmat legjobban összefogó cím megjelölése. Az A és C opció részleges válaszok, a B nem igaz egyik bekezdés tartalmára sem.

Nehézség: közepesen nehéz.